

Munisipaliteit
Municipality
Umasipala

NOTULE VAN 'N GEWONE VERGADERING VAN DIE SWARTLAND MUNISIPALE RAAD GEHOU IN DIE STADSAAL, MALMESBURY OP DONDERDAG, 28 MAART 2024 OM 10:00

TEENWOORDIG:

Speaker, rdh M A Rangasamy
Uitvoerende Burgemeester, rdh J H Cleophas
Uitvoerende Onderburgemeester, rdl J M de Beer

RAADSLEDE:

Bess, D G (DA)	Pieters, C (ANC)
Jooste, R J (DA)	Pypers, D C (DA)
Le Minnie, I S (DA)	Smit, N (DA)
Nel, M (DA)	Soldaka, P E (ANC)
Ngozi, M (ANC)	Van Essen, T (DA)
O'Kennedy, E C (DA)	Vermeulen, G (VF+)
Papier, J R (Good)	Warnick, A K (DA)
Penxa, B J (ANC)	Williams, A M (DA)

Beampies:

Munisipale Bestuurder, mnr J J Scholtz
Direkteur: Beskermingsdienste, mnr P A C Humphreys
Direkteur: Elektriese Ingenieursdienste, mnr T Möller
Direkteur: Siviele Ingenieursdienste, mnr L D Zikmann
Direkteur: Finansiële Dienste, mnr M A C Bolton
Direkteur: Korporatiewe Dienste, me M S Terblanche
Direkteur: Ontwikkelingsdienste, me J S Krieger
Bestuurder: Sekretariaat en Rekords, me N Brand

1. OPENING

Die Speaker verwelkom die Uitvoerende Burgemeester, raadsdames, raadshere, raadslede, amptenare en die pers.

Rdl A M Williams open die vergadering met skriflesing en gebed op versoek van die Speaker.

Die Speaker dra sy gelukwensing oor aan raadslede wat hul verjaarsdag die afgelope tyd herdenk het.

2. VERLOF TOT AFWESIGHEID

Verlof tot afwesigheid word verleen aan rdl C Fortuin en A M Booyen. Rdl M F Gaika is afwesig sonder verlof.

3. AFVAARDIGINGS/VERKLARINGS EN MEDEDELINGS/VOORLEGGINGS

Geen.

4. NOTULES VIR BEKRAGTIGING

4.1 NOTULE VAN 'N GEWONE RAADSVERGADERING GEHOU 30 JANUARIE 2024

Besluit/...

4.1/...

BESLUIT

(op voorstel van rdh J H Cleophas, gesekondeer deur rdl A K Warnick)

Dat die notule van 'n Gewone Raadsvergadering gehou op 30 Januarie 2024 goedgekeur en deur die Speaker onderteken word, onderhewig aan die regstelling van taalfoute.

5. VERSLAGDOENING INSAKE GEDELEGEERDE BESLUITNEMING DEUR DIE UITVOERENDE BURGEMEESTER

BESLUIT

Dat kennis geneem word van die Uitvoerende Burgemeester se besluite ingevolge gedelegeerde bevoegdheid, soos vervat in die onderstaande notules:

5.1 NOTULE VAN 'N GEWONE VERGADERING VAN DIE UITVOERENDE BURGEMEESTERSKOMITEE GEHOU OP 13 DESEMBER 2023

5.2 NOTULE VAN 'N GEWONE VERGADERING VAN DIE UITVOERENDE BURGEMEESTERSKOMITEE GEHOU OP 24 JANUARIE 2024

5.3 NOTULE VAN 'N GEWONE VERGADERING VAN DIE UITVOERENDE BURGEMEESTERSKOMITEE GEHOU OP 21 FEBRUARIE 2024
saamgelees met
NOTULES VAN PORTEFEULJESKOMITEEVERGADERINGS GEHOU OP 14 FEBRUARIE 2024

6. VERSLAGDOENING INSAKE GEDELEGEERDE BESLUITNEMING DEUR DIE MUNISIPALE BESTUURDER

BESLUIT

Dat kennis geneem word van die Munisipale Bestuurder se besluite ingevolge gedelegeerde bevoegdheid, soos vervat in die onderstaande notules:

6.1 NOTULE VAN 'N VERGADERING VAN DIE BODBEOORDELINGSKOMITEE GEHOU OP 1 FEBRUARIE 2024

6.2 NOTULE VAN 'N VERGADERING VAN DIE BODBEOORDELINGSKOMITEE GEHOU OP 22 FEBRUARIE 2024

7. SAKE VOORSPRUITEND UIT NOTULES

Geen.

8. SAKE VIR BESPREKING

8.1 AANVAARDING VAN OORSIGVERSLAG OP 2022/2023 JAARVERSLAG (7/1/1/1)

Die konsep Jaarverslag vir die 2022/2023 finansiële jaar is ingevolge artikel 127 van die Wet op Munisipale Finansiële Bestuur, 2003 op 30 Januarie 2024 aan die Raad voorgelê, waarna die jaarverslag vir kommentaar deur die publiek en betrokke staatsorgane ter insae beskikbaar gestel is.

Die Munisipale Publieke Verantwoordbaarheidskomitee, onder voorsitterskap van rdl E C O'Kennedy, het op 5 Maart 2024 vergader om die kommentaar ontvang op die konsep jaarverslag te oorweeg vir die opstel van die 2022/2023 Oorsigverslag.

Die 2022/2023 Oorsigverslag, ter aanvaarding van die finale 2022/2023 Jaarverslag word deur die Speaker tot stemming gebring en beslis (in die afwesigheid van drie raadslede) met 13 raadslede ten gunste daarvan en ses raadslede wat buite stemming bly.

8.1/...

BESLUIT

(op voorstel van rdl E C O’Kennedy, gesekondeer deur rdl D C Pypers)

- (a) Dat die Raad, gegewe hy die 2022/2023 Jaarverslag van Munisipaliteit Swartland oorweeg het, die Oorsigverslag aanvaar in terme van artikel 129 van die Wet op Munisipale Finansiële Bestuur (MFMA);
- (b) Dat die 2022/2023 Jaarverslag van Munisipaliteit Swartland goedgekeur word sonder voorbehoud, in terme van artikel 129 van die MFMA;
- (c) Dat die notules van vergaderings waar die Jaarverslag bespreek is in die teenwoordigheid van die rekenpligtige beampte (Munisipale Bestuurder), aan die Ouditeur-Generaal, die Provinsiale Tesourie en die Wes-Kaapse Departement van Plaaslike Regering voorgelê word, in terme van artikel 129(2) van die MFMA;
- (d) Dat die 2022/2023 Oorsigverslag van Munisipaliteit Swartland openbaar gemaak word in terme van artikel 129(3) van die MFMA en aan die Wes-Kaapse Wetgewer voorgelê word in terme van artikel 132(2) van die MFMA;
- (e) Dat, met die aanvaarding van die Oorsigverslag, die betaling van prestasiebonusse aan die Munisipale Bestuurder en Direkteure ingevolge paragraaf 3.1.2 van die Oorsigverslag deur die Raad goedgekeur word.

8.2 2024 GEÏNTEGREERDE ONTWIKKELINGSPLAN (2/1/4/4/1)

Die Geïntegreerde Ontwikkelingsplan (GOP) is die Munisipaliteit se hoof strategiese plan wat handel met die mees kritieke ontwikkelingsbehoefte van die munisipale area (eksterne fokus) sowel as die mees kritieke bestuursbehoefte van die organisasie (interne fokus).

Die Speaker bring die aangeleentheid tot stemming en word beslis (in die afwesigheid van drie raadslede) met 13 raadslede ten gunste van die konsep 2024 GOP vir doeleindes van publieke deelname en ses raadslede wat buite stemming bly –

BESLUIT

(op voorstel van rdl A K Warnick, gesekondeer deur rdl D G Bess)

- (a) Dat die Raad kennis neem van die wysiging van die Geïntegreerde Ontwikkelingsplan (GOP) asook die hersiening van die areaplanne wat ter tafel gelê is in terme van artikel 17(3) van die MFMA;
- (b) Dat, alhoewel die Raad nie MFMA Omsendskrywe 88 aanvaar het nie, Swartland Munisipaliteit deel sal neem aan die 2024/2025 DCoG loodsprojek ten opsigte van die indikatore wat deel vorm van die loodsprojek;
- (c) Dat die DCoG indikatore nie in die bestaande indikator tabelle in die GOP geïnkorporeer word nie, maar ingesluit word as 'n aanhangsel tot die GOP;
- (d) Dat 'n verdere konsultasie- en verfyningsproses gedurende April 2024 gevolg sal word.

8.3 TERTAFELLEGGING VAN DIE KONSEP MEERJARIGE KAPITAAL- EN BEDRYFS-BEGROTING, GEWYSIGDE BEGROTING- EN VERWANTE BELEIDE, EIENDOMSBELASTING, TARIWE EN ANDER HEFFINGS VIR 2024/2025, 2025/2026 EN 2026/2027 VIR DOELEINDES VAN DIE PUBLIEKE DEELNAMEPROSES (5/1/1/1, 5/1/1/2, 5/1/4)

Die Uitvoerende Burgemeester noem dat Swartland Munisipaliteit onlangs erken is as die beste munisipaliteit in Suid-Afrika en bedank alle raadslede, amptenare en die gemeenskap vir die goeie werk en samewerking wat bestaan om hierdie gesogte prestasie te kon bereik.

8.3/...

Die Uitvoerende Burgemeester bevestig dat daar gedurende die termyn reeds baie vermag is, en die volgende hoogtepunte word uitgelig:

- Konstruksie van die nuwe swembad by die Alfastraat Sportgronde waarvan grondwerke 'n aanvang geneem het;
- Bou van strate waarvoor R80 miljoen in meerjarige begroting geallokeer is;
- Meerdoelige sentrum in Kalbaskraal waarvoor R7 miljoen begroot is;
- Sportfasiliteite in Koringberg waarvoor voorsiening gemaak sal word in jaar 2.

Die Munisipaliteit daartoe verbind is om dienste van hoë gehalte aan die gemeenskap te lewer, onder andere, sal die Brandweardiens en gepaardgaande personeel uitgebrei word tot 'n volwaardige diens. Daar sal ook tydens die raadsvergadering in Mei 2024 aangekondig word wanneer kliënte elektrisiteit aanlyn sal kan aankoop.

Vir die eerste keer in die geskiedenis van die Munisipaliteit word 'n kapitaalbegroting van R379 877 miljoen voorgelê wat grotendeels ten gunste van die armes is, met ongeveer 3000 behuisingsgeleenthede wat oor die volgende drie jaar gevestig sal word. Die Munisipaliteit poog verder om binne die ongunstige ekonomiese omstandighede die tariefaanpassings so laag as moontlik te hou.

Die Speaker moedig raadslede aan om tydens die publieke deelnameproses hul kommenaar/insette deur te gee, maar gee nogtans geleentheid vir insette.

Rdl P E Soldaka spreek sy kommer uit dat die tariefverhogings onbekostigbaar raak vir persone wat nie vir 'n deernissubsidie kwalifiseer nie. Rdl Soldaka versoek dat daar voorsiening gemaak moet word vir 'n meerdoelige sentrum in Moorreesburg.

Rdl B J Penxa ondersteun die vestiging van 'n meerdoelige sentrum in Moorreesburg, asook die implementering van 'n stelsel om elektrisiteit aanlyn aan te koop. Rdl Penxa wens die Burgemeester geluk met die hoogtepunte wat bereik is.

Rdl Penxa spreek egter sy kommer uit dat Eskom se verhoging van elektrisiteitstariewe van 12,7% onbekostigbaar is en versoek dat ondersoek ingestel moet word om persone by te staan wat nie vir deernissubsidie kwalifiseer nie, aangesien daar vir huishoudings betaal word wat alles verniet kry.

Die Direkteur: Finansiële Dienste noem dat die deernissubsidie ongelukkig nie uitgebrei kan word nie en dat dit slegs beskikbaar is vir persone wat daarvoor kwalifiseer.

Die Direkteur: Finansiële Dienste bevestig dat die voorgestelde elektrisiteitstariewe aan NERSA voorsien is, en alhoewel die begrotingsdokumente vir publieke deelname beskikbaar gestel word, goedkeuring vanaf NERSA afgewag word. Die voorgestelde verhoging vir die aankoop van elektrisiteit is 12,7%, terwyl die verhoging vir die verkoop daarvan tussen 10,79% - 12,81% is. Die Koste van Voorsieningstudie, soos vereis deur NERSA, se resultaat toon egter dat 'n verhoging van 12,8% vermag kan word.

Die Uitvoerende Burgemeester lê die konsep Kapitaal- en Bedryfsbegrotings vir die 2024/2025, 2025/2026 en 2026/2027 finansiële jare ingevolge Artikel 16(2) van die Wet op Plaaslike Regering: Munisipale Finansiële Bestuur (Wet 56 van 2003) (MFMA) ter tafel, soos oorweeg tydens die vergadering van die Uitvoerende Burgemeesterskomitee gehou op 20 Maart 2024.

Die Speaker bring die aangeleentheid tot stemming en word beslis (in die afwesigheid van drie raadslede) met 13 raadslede ten gunste van die konsep begroting vir doeleindes van publieke deelname en ses raadslede wat buite stemming bly.

BESLUIT

(op voorstel van rdh J H Cleophas, gesekondeer deur rdl N Smit)

- (a) Dat kennis geneem word dat die Begrotingsbeheerkomitee, na oorweging van die omvattende analise deur die Direkteur: Finansiële Dienste, wat insluit die besonderhede insake die risiko's in terme van die afkondiging van toekennings in die Provinsiale Koerant van Vrydag, 8 Maart 2024 en inkomste modellering van die nuwe MTREF, besluit het:

8.3(a)/...

- (i) Dat die administrasie die buitejare hersien, dit is Jaar 2 en Jaar 3, in die konteks van die provinsiale toekennings, **GEGEWE DIE AANDUIDENDE AARD** daarvan en die moontlikheid dat dit weer mag wysig weens die fiskale uitdagings wat deur die nasionale regering ervaar word;
- (ii) Dat verdere formele samesprekings plaasvind met die Departement van Infrastruktuur in die Provinsie, ten einde duidelikheid en die versekering te verkry ten opsigte van die toekennings wat ingesluit moet word in die meerjarige begroting, met die oog op die finale posisie vir goedkeuring van die MTREF begroting in Mei;
- (b) Dat die Raad kennis neem dat die koste soos beoog deur artikel 19 (2)(a)(b) verkry is na konsultasie met die onderskeie direkteur(e) wie die koste bevestig het soos per **(Annexure A: 2024/2025 – 2026/2027 Draft Budget and Tariff File)** en oorweeg dieselfde;
- (c) Dat die Raad voor die goedkeuring van die kapitaal projekte bo R50 miljoen soos gelys in **(Annexure B: 2024/2025 – 2026/2027 Capital Projects ito Sec 19)**, eers die geprojekteerde koste wat alle finansiële jare dek totdat die projek in werking is; en die toekomstige bedryfskoste en inkomste op die projek, met inbegrip van belasting- en tarief-implikasies oorweeg;
- (d) Dat die Raad dit toepaslik geag het om die totale kapitaalprogram te oorweeg, uitgesluit die 4 individuele projekte bo R50 miljoen aangesien die voorgenoemde kapitaalprogram se operasionele koste, insluitend die toekomstige koste wat gedek sal word deur belasting en die normale kostesentrums soos in die bedryfsbegroting;
- (e) Dat die toekomstige kapitaalbegrotings vanaf jaar 3 beperk word tot 17% van die bedryfsbegroting (gebaseer op NT se norm van tussen 10% en 20% vir Kapitaalbesteding tot Totale Bedryfsbesteding) as gevolg van die opwaartse druk wat dit het op die bedryfsbegroting en die bekostigbaarheid van tariewe;
- (f) Dat die Raad die befondsingsbronne oorweeg wat verband hou met die Raad se kapitaalprogram en daarop let dat die befondsingsbronne beskikbaar is en nie vir ander doeleindes geormerk is nie;

FINANCING SOURCES	Draft Budget 2024/2025	Draft Budget 2025/2026	Draft Budget 2026/2027
Capital Replacement Reserve (CRR)	R 95 897 241	R 113 426 861	R 114 641 897
External Loans	R 36 950 588	R 3 000 000	R -
Municipal Infrastructure Grant (MIG)	R 29 332 000	R 25 343 000	R 27 225 000
Integrated National Electrification Programme (INEP)	R 22 818 000	R 23 100 000	R 20 868 000
WCED (Private Funding)	R 20 000 000	R -	R -
Dept. of Infrastructure	R 174 289 166	R 49 520 000	R 33 000 000
Dept. Cultural Affairs and Sport	R 550 000	R -	R -
Community Safety Grant	R 40 000	R -	R -
GRAND TOTAL	R 379 876 995	R 214 389 861	R 195 734 897

- (g) Dat die Raad die kapitaalprojekte as deel van die gekonsolideerde kapitaalprogram goedkeur soos per **(Annexure A: 2024/2025 – 2026/2027 Draft Budget and Tariff File)**;
- (h) Dat die Raad in beginsel goedkeuring verleen vir die opneem van 'n eksterne lening tot 'n bedrag van R40 miljoen vir die 2024/25 MTREF, vir die gedeeltelike finansiering van die volgende kapitaalprojekte: 132/11kV Eskom Schoonspruit Substation (R29 miljoen) en die Development of Highlands New Landfill Cell (R11

8.3(h)/...

miljoen), deur die mark te toets by wyse van die inwin van tenders vanaf die finansiële instellings soos beoog in artikel 46 van die MFMA;

- (i) Dat die konsep hoë-vlak meerjarige Kapitaal- en Bedryfsbegrotings ten opsigte van die **2024/2025 – 2026/2027** finansiële jare goedgekeur word as konsep, in ooreenstemming met artikel 16, 17 en 19 van die MFMA om publieke deelname toe te laat;

	Oorspronklike Begroting 2023/24	Aansuiwerings begroting 2023/24	Konsep Begroting 2024/25	Konsep Begroting 2025/26	Konsep Begroting 2026/27
Kapitaalbegroting	209 052 395	248 689 919	379 876 995	214 389 861	195 734 897
Bedryfsuitgawes	1 071 330 062	1 071 352 206	1 186 394 106	1 433 685 093	1 583 680 923
Bedryfsinkomste	1 192 485 181	1 252 422 713	1 433 295 918	1 534 741 556	1 665 346 695
Begrote (Surplus)/ Tekort	(121 155 119)	(181 070 507)	(246 901 812)	(101 056 464)	(81 665 772)
Minus: Kapitaal Toekennings & Donasies	107 386 943	119 908 999	227 029 166	97 963 000	81 093 000
(Surplus)/ Tekort	(13 768 176)	(61 161 508)	(19 872 646)	(3 093 464)	(572 772)

- (j) Dat daar inbeginsel goedkeuring verleen word vir die kennisgewing ingevolge artikel 14(1) en (2) van die Plaaslike Regering: Wet op Munisipale Eiendomsbelasting, 2004 ten opsigte van die heffing van konsep eiendomsbelastingkoerse, vrytellings en afslag op eiendomme soos gespesifiseer in die onderstaande skedule en in die Eiendomsbelastingbeleid vir die 2024/2025 finansiële jaar, vir doeleindes van die publieke deelnameproses;

Category of property	Rate ratio	(c/R) rate determined for the relevant property category
<i>Residential properties</i>	1: 1	0,5624
<i>Business and Commercial properties</i>	1: 1,5592	0,8769
<i>Industrial properties</i>	1: 1,5592	0,8769
<i>Agricultural properties</i>	1: 0,25	0,1406
<i>Mining properties</i>	1: 1,5592	0,8769
<i>Public Service Infrastructure</i>	1: 0,25	0,1406
<i>Properties owned by an organ of state and used for public service purposes</i>	1: 1,5592	0,8769
<i>Public Benefit Organisations</i>	1: 0	0,0000
<i>Vacant properties</i>	1: 1,4264	0,8022
<i>Municipal properties</i>	1: 0	0,0000
<i>Conservation Areas</i>	1: 0	0,0000
<i>Protected Areas</i>	1: 0	0,0000
<i>National Monuments</i>	1: 0	0,0000
<i>Informal Settlements</i>	1: 0	0,0000

Exemptions and Reductions

- **Residential Properties:** For all residential properties, the municipality will not levy a rate on the first R15 000 of the property's market value. The R15 000 is the statutory impermissible rate as per section 17(1)(h) of the Municipal Property Rates Act.

Rebates in respect of a category of owners of property are as follows:

- **Indigent owners:** 100 per cent rebate will be granted to registered indigents in terms of the Indigent Policy to a maximum valuation of R105 000;
- **Qualifying senior citizens and disabled persons:** A rebate to an amount equal to the rates payable on the first amount of the valuation of such property to a limit of R300 000.

NB: Please refer to the municipality's property rates policy in respect of all rebates offered.

- (k) Dat die Raad die konsep tariefstrukture en heffings vir water, vullisverwydering, riool en ander diverse heffings soos uiteengesit in **(Annexure A: 2024/2025 – 2026/2027 Draft Budget and Tariff File)** goedkeur met die doel om publieke deelname toe te laat;
- (l) Dat die Raad die voorgestelde elektrisiteitstariewe as konsep goedkeur vir die 2024/2025 finansiële jaar, **met inagneming dat dit onderhewig is aan finale goedkeuring deur NERSA;**
- (m) Dat die jaarlikse begrotingstabelle soos vereis deur die Begrotings- en Rapporteringsregulasies en uiteengesit is in **(Annexure C: Budget Report and A-Schedules 2024/2025 – 2026/2027)** goedgekeur word;
- (n) Dat die **wysigings** aan die begrotings- en verwante beleide soos vervat in **(Annexure D: Draft Amendments to Budget & Related Policies 2024/2025)**, goedgekeur word met die doel vir die publiek se menings en kommentaar;
- (o) Dat die wysigings aan die Voorsieningkanaalbestuursbeleid en die Kontantbestuur- en Beleggingsbeleid met onmiddellike effek goedgekeur word;
- (p) Dat die vloot uitgebrei word met 'n addisionele nuwe 11-sitplek bus vir die Reaksie/LEAP-eenheid, maar dat die aanwending daarvan beperk word tot binne die Swartland munisipale gebied (WC015), aangesien die Raad reeds R14 miljoen vanaf 2022/2023 in bedryfskoste finansier bo en behalwe die provinsiale toekenning;
- (q) Dat die Raad kennis dra dat die munisipaliteit se DORA allokasies verminder was met R39.267 miljoen oor die nuwe MTREF;
- (r) Dat die opleidingsbegroting beperk tot **0,50%** van die salarisbegroting vir die 2024/2025 finansiële jaar as konsep goedgekeur word;
- (s) Dat die Raad kennis neem dat die verhogings vir die Direkteure kontraktueel gekoppel is aan die ander personeel wat op nasionale vlak onderhandel en bepaal word:
  - Ten opsigte van alle personeel, 'n verhoging van **5.2%** vir 2024/2025; **5%** vir die 2025/2026 en **5%** vir 2026/2027 finansiële jare, uitgesluit die toename in ander voordele wat van toepassing is en die jaarlikse 2,415% kerfverhoging waar van toepassing;
  - Daar is voldoende begroot vir alle salarisaanpassings;
  - Voorsiening is gemaak vir 'n **3%** verhoging vir politieke ampsbekleërs wat val binne die middelband van die inflasietekens soos bepaal deur die Suid-Afrikaanse Reserwebank (SARB);
- (t) Dat die Raad kennis neem van die begrote bedryfssurplusse en dat die begroting "kontant gefinansier" word as gevolg van die kontantreserwes in tabel A8, die totale groei in uitgawes van **10.7%** vanaf die huidige na die nuwe finansiële jaar en die inkomstebronne met 'n groei in inkomste van **14.4%** (**6.5% kapitale toekennings uitgesluit**) vir die MTREF periode, sowel as die kontantvloei-staat soos per **(A-schedule: A7)** vir die volgende drie finansiële jare;

8.3(t)/...

- die risikofaktor vir kontantdekking vir bedryfsuitgawes is **5.9 maande** vir 2024/25, **5 maande** vir 2025/26 en **8.2 maande** vir die 2026/27 finansiële jaar (dit kan wesenlik beïnvloed word, maar op hierdie stadium is dit nie moontlik om wetenskaplik te bepaal nie);
  - oor die volgende drie finansiële jare is die beplanning van so 'n aard dat netto bedryfsurplusse verwag word vir 2024/25, 'n bedrag van **R 19 872 646**, vir 2025/26 'n bedrag van **R 3 093 464** en vir 2026/27 'n bedrag van **R 572 772 (kapitale toekennings uitgesluit)**, wat ver onder die NT riglyn is van minstens 'n 7.5% surplus.
- (u) Dat die Direkteur: Finansiële Dienste voldoen aan die vereistes van die Begrotingsomsendbriewe en –formate in die konteks van die verslagdoeningsvereistes aan Provinsiale en Nasionale Tesourie;
- (v) Dat die Raad kennis neem van die inhoudelike van die Provinsiale- en Nasionale Tesourie se Begrotingsomsendbriewe soos aangeheg in “**Annexure E: 2024/25 NT and PT Budget Circulars**”;
- (w) Dat die Raad kennis neem dat die begroting opgestel is in die nuwe mSCOA Weergawe 6.8 soos vereis deur Nasionale Tesourie maar dat die mSCOA-datastring nie vir verifikasie doeleindes opgelaaai kon word om perfekte belyning te verseker tydens die finalisering van die begroting nie, weens die NT-stelsel wat sal af wees vanaf 20 tot 25 Maart 2024 om die nuwe weergawe te toets;
- (x) Dat die proses van publieke insette, of kommentaar op die konsep begroting, **hersiende** begroting en verwante beleide en begrotingsdokumente, belasting koerse op eiendomme en tariewe op **30 April 2024** sluit.

[Nota: Vir volledigheid en implementering sal daar op die Engelse-weergawe van die besluit staatgemaak word.]

8.4 **KONSEP 2024/2025 DIENSLEWERING- EN BEGROTINGIMPLEMENTERINGSPLAN (SDBIP) (2/4/2)**

Die Wet op Plaaslike Regering: Munisipale Finansiële Bestuur, Wet 56 van 2003 (MFMA) definieer die Dienslewering- en Begrotingimplementeringsplan (SDBIP) as 'n gedetailleerde plan wat deur die burgemeester van 'n munisipaliteit ingevolge artikel 53(1)(c)(ii) van die MFMA goedgekeur word vir implementering van die munisipaliteit se lewering van dienste en van sy jaarlikse begroting.

Die doel van die SDBIP is om die munisipale bestuur te ondersteun om diensleweringsteikens, sowel as die spandering van die kapitaalbegroting binne gegewe tydsraamwerke te bereik.

BESLUIT

(op voorstel van rdh J H Cleophas, gesekondeer deur rdl I S le Minnie)

- (a) Dat die Raad kennis neem van die aangehegte konsep 2024/2025 Dienslewering- en Begrotingimplementeringsplan (SDBIP) wat in terme van regulasie 14 van die Munisipale Begroting en Rapportering Regulasies ter tafel gelê word;
- (b) Dat die SDBIP in terme van regulasie 15 van die Munisipale Begroting en Rapportering Regulasies aan Nasionale Tesourie en Provinsiale Tesourie voorgelê word.

8.5 **VOORLEGGING VAN KONSEP VERORDENING INSAKE KREDIETBEHEER EN SKULDINVORDERING (1/1; 1/1/3/1/6)**

Die doel van die voorlegging is om die verordening en beleid te skei ten einde 'n duidelike wetlike raamwerk vir kredietbeheer en skuldinvorderingspraktyke en -prosesse daar te stel.

8.5/...

Die beleid sal voorsiening maak vir die implementering van afdwingingsmaatreëls en prosedures binne die wetgewende raamwerk.

Die Speaker bring die aangeleentheid tot stemming en word beslis (in die afwesigheid van drie raadslede) met 14 stemme ten gunste van die beskikbaarstelling van die konsep Verordening insake Kredietbeheer en Skuldinvordering vir publieke deelname en met vyf raadslede wat buite stemming bly.

BESLUIT

(op voorstel van rdd M Nel, gesekondeer deur rdl E C O'Kennedy)

- (a) Dat in beginsel goedkeuring verleen word dat die volgende konsepverordening aanvaar word vir implementering met ingang vanaf 1 Julie 2024:
  - Swartland Munisipaliteit: Verordening insake Kredietbeheer en Skuldinvordering;
- (b) Dat die konsep verordening vir publieke kommentaar geadverteer word in terme van artikel 12(3)(b) van die Stelselswet, 2000, in die plaaslike media sowel as op die munisipale webtuiste.

8.6 AANVAARDING VAN GEWYSIGDE VERORDENING: SWARTLAND MUNISIPALITEIT: VERORDENING INSAKE MUNISIPALE GRONDGEBRUIKBEPLANNING (1/1; 1/1/3/14)

Die wysiging van die Swartland Munisipaliteit: Verordening insake Munisipale Grondgebruikbeplanning is deur die Raad op 30 Januarie 2024 in beginsel goedgekeur vir doeleindes van die publieke deelnameproses.

Die Munisipale Bestuurder bevestig dat daar geen insette/kommentaar gedurende die publieke deelnameproses van óf 'n raadslid, óf 'n lid van die publiek ontvang is nie.

Die wysigings handel met sekere strafbepalings en die vasstelling van handelsure vir huiswinkels. Die Munisipale Bestuurder bevestig dat die handelsure oorweeg is met die oog op die veiligheid van gemeenskappe.

Die Speaker bring die aangeleentheid tot stemming en word beslis (in die afwesigheid van drie raadslede) met 14 stemme ten gunste van die aanvaarding van die Gewysigde Swartland Munisipaliteit: Verordening insake Munisipale Grondgebruikbeplanning en met vyf raadslede wat buite stemming bly.

BESLUIT

(op voorstel van rdl A K Warnick, gesekondeer deur rdl D G Bess)

- (a) Dat die wysigings en toevoegings aan die Swartland Munisipaliteit: Verordening insake Munisipale Grondgebruikbeplanning aanvaar word deur die Raad, om in werking te tree op datum van afkondiging in die Provinsiale Koerant;
- (b) Dat boetes vir ootredings van die verordening vasgestel word deur die Departement van Justisie.

8.7 AANBEVELING VIR DIE GOEDKEURING VAN DIE ORGANISATORIESE STRUKTUUR MET IN BEGRIP VAN WYSIGINGS AAN DIE DIREKTORAAT: FINANSIËLE BESTUUR, DIREKTORAAT: BESKERMINGSDIENSTE, KANTOOR VAN DIE MUNISIPALE BESTUURDER, KANTOOR VAN DIE OPENBARE AMPSBEKLEËRS, DIREKTORAAT: ELEKTRIESE INGENIEURSDIENSTE EN DIREKTORAAT: INFRASTRUKTUUR EN SIVIELE INGENIEURSDIENSTE (4/1/1/2/1)

Artikel 66 van die Munisipale Stelsels Wysigingswet, 2011 bepaal dat die organisatoriese struktuur deur die Munisipale Bestuurder goedgekeur moet word.

Die verslag tot die sakelys bevat die voorgestelde wysigings en motiverings vir die skep van die onderskeie poste op die organisatoriese struktuur vir goedkeuring deur die Raad.

Besluit/...

8.7/...

BESLUIT

(op voorstel van rdl N Smit, gesekondeer deur rdl A M Williams)

- (a) Dat die Raad kennis neem dat die wysigings soos uiteengesit in 1.3, 1.4, 1.5 en 1.6.1 aanbeveel is deur die Plaaslike Arbeidsforumvergadering gehou op 23 November 2023;
- (b) Dat die Raad die wysigings aan die organisatoriese struktuur soos uiteengesit in 1.3, 1.4, 1.5 en 1.6.1 vir terugwerkende implementering met ingang van 1 November 2023 (1.3, 1.4, 1.5) kondoneer, en vanaf 1 April 2024 (1.6.1) goedkeur;
- (c) Dat die Raad kennis neem dat die wysigings soos uiteengesit in 1.6.2, 1.7, 1.8 en 1.9 en 1.10 aanbeveel is deur die Plaaslike Arbeidsforumvergadering gehou op 22 Februarie 2024;
- (d) Dat die Raad die wysigings aan die organisatoriese struktuur vir die Kantoor van die Munisipale Bestuurder (1.6.2) en Kantoor van die Openbare Ampsbekleërs (1.7) aanbeveel vir goedkeuring deur die Raad vir implementering met ingang van 1 Junie 2024;
- (e) Dat die Raad die wysigings aan die organisatoriese struktuur vir die direktorate Elektriese Ingenieursdienste (1.8) en Infrastruktuur en Siviele Ingenieursdienste (1.9 en 1.10) aanbeveel vir goedkeuring deur die Raad vir implementering met ingang van 1 July 2024;
- (f) Dat, op aanbeveling van die Burgemeesterskomitee voortspruitend uit 'n vergadering gehou op 20 Maart 2024, die Raad goedkeuring verleen vir die verdere wysiging van die organisatoriese struktuur, deur die toevoeging van die volgende poste, onderhewig aan die beskikbaarheid van befondsing met ingang vanaf 1 Julie 2024:
  - (i) Direktoraat: Beskermingsdienste, Departement Rampbestuur, Brand- en Nooddienste: 2 x brandweermanne (T8) – standplaas nog bepaal te word;
  - (ii) Direktoraat: Finansiële Dienste, Afdeling Inkomstebestuur: 1 x rekenmeester (T12, onderhewig aan evaluering)
- (g) Dat kennis geneem word van die motivering vir die skep van bogemelde poste:
Direktoraat: Beskermingsdienste, 2 x brandweermanne: Om die lewering van 'n volwaardige Brandweerdienste te bewerkstellig, aangesien die aanduiding is dat die diens nie na die Weskus Distriksmunisipaliteit ontplooi gaan word nie;
Direktoraat: Finansiële Dienste, rekenmeester: Om die aanlynverkope van elektrisiteit, wat vanaf 1 Julie 2024 geïmplementeer sal word, te bestuur, en as sulks beslag te gee aan die Smart City-konsep van dienslewering;

8.8 (1) VERVANGING VAN RDL C DANIELS AS VERTEENWOORDIGER VAN DIE SWARTLAND MUNISIPALITEIT NA DIE WESKUS DISTRIKMUNISIPALITEIT; (2) VULLING VAN VAKATURE OP MPAC (3/3/1/1; 3/2/2)

Die volgende vakatures is deur die afsterwe van rdl C Daniels tot stand gebring:

- (1) Verteenwoordiger van die Swartland Munisipaliteit na die Weskus Distriksmunisipaliteit;
- (2) Wyksraadslid van Wyk 11 (wat by wyse van 'n tussenverkiesing gevul sal word);
- (3) Lid van die Publieke Verantwoordbaarheidskomitee (MPAC).

Die nodige prosesse is ingevolge die Plaaslike Regering: Munisipale Strukturewet, Wet 117 van 1998 gevolg om die Weskus Distriksmunisipaliteit en die Onafhanklike Verkiesingskommissie (OVK) in kennis te stel van die vakature.

Die OVK het die Weskus Distriksmunisipaliteit op 12 Maart 2024 in kennis gestel dat rdl E C O'Kennedy aangewys is as verteenwoordiger van die Swartland Munisipaliteit na die Weskus Distriksmunisipaliteit.

Besluit/...

8.8/...

BESLUIT

(op voorstel van rdl A K Warnick, gesekondeer deur rdl D C Pypers)

- A: ten opsigte van die vakature op die Weskus Distriksmunisipaliteit:
- (a) Dat kennis geneem word van die vakature as verteenwoordiger op die Weskus Distriksraad wat gelaat is met die afsterwe van rdl C Daniels;
  - (b) Dat kennis geneem word van die skrywe deur die Weskus Distriksmunisipaliteit gedateer 9 Februarie 2024 waarin die Hoof Verkiesingsbeampte in kennis gestel is van rdl C Daniels se afsterwe;
  - (c) Dat verder kennis geneem word van die verkiesing van rdl E C O'Kennedy na die Weskus Distriksmunisipaliteit as verteenwoordiger van Swartland Munisipaliteit, soos verklaar deur die Hoof Verkiesingsbeampte op 12 Maart 2024;
- B: ten opsigte van die vakature op die Munisipale Publieke Verantwoordbaarheidskomitee (MPAC):
- (a) Dat rdl A M Williams deur die Raad aangewys word om op die MPAC te dien met onmiddellike effek.

8.9 VOORGESTELDE UIT-DIE-HAND-VERVREEMDING VAN 'N GEDEELTE VAN ERF 543, KORINGBERG (12/2/5/2-7/1) (WYK 1)

'n Versoek is vanaf die eienaars van Erf 43, Koringberg ontvang om 'n gedeelte van Erf 543, Koringberg (groot ±415 m²) aangrensend tot hulle eiendom te bekom.

Erf 543, Koringberg is 'n publieke oopruimte tussen Hoopvol- en Sterlingstraat en word deur swaarvoertuie gebruik om tussen die twee strate te beweeg. Dit is veral in die winter dat die oopruimte baie modderig is met diep spore wat deur die swaarvoertuie veroorsaak word. Dit skep 'n onooglike situasie by die ingang van die dorp.

BESLUIT

(op voorstel van rdd M Nel, gesekondeer deur rdl D C Pypers)

- (a) Dat die Raad goedkeuring verleen in terme van die toepaslike Verordening asook Artikel 14 van die Wet op Munisipale Finansiële Bestuur, 2003 dat 'n gedeelte van Erf 543, Koringberg (groot ± 415 m²) uit-die-hand uit aan GH & V Bouwer (die eienaars van Erf 43, Koringberg) vervreem en oorgedra word, en wel teen R19/m² BTW uitgesluit, vir konsolidasie met Erf 43;
- (b) Dat kennis geneem word dat die eiendom nie vir die verskaffing van 'n minimum of enige ander vlak van basiese munisipale dienste benodig word nie;
- (c) Dat die volgende redes genotuleer word vir die uit-die-hand vervreemding soos voormeld, sonder om 'n openbare mededingingsproses te deurloop:
  - (i) Die eiendom as 'nie-bestaanbare bate' kwalifiseer deurdat dit as gevolg van fisiese beperkings nie as 'n afsonderlike entiteit sinvol ontwikkel kan word binne die ontwikkelingsparameters vir Vervoersone 2 nie, 11nd at slegs funksioneel raak indien dit vervreem word aan 'n aangrensende eenaar vir gebruik daarvan tesame met sy of haar eiendom, soos voorgestel;
  - (ii) Oordrag van die eiendom aan 'n individu of entiteit die Munisipaliteit van sy onderhoudslas vrystel, asook die risiko beperk van potensiële grondbesetting of wanaanwending (bv. Onwettige storting);
  - (iii) In hierdie geval die voorgenome grondverkope en konsolidasie met Erf 43 esteties sal bydra tot 'n opgradering van die area, en die daarstel van 'n netjieser ingang tot die dorp;
- (d) Dat die volgende voorwaardes van verkoop op die transaksie van toepassing sal wees:
  - (i)/...

8.9(d)/...

- (i) Die betrokke gedeelte van Erf 543, Koringberg gesluit moet word en aansoek gedoen word vir vrystelling vir die onderverdeling en konsolidasie van die gedeelte straat ingevolge Artikel 34 van die Verordening insake Grondgebruikbeplanning;
  - (ii) Die sonering van die gedeelte straat sal vestig as Residensiële sone 5, volgens die bepaling van artikel 12.9(h) van die Verordening insake Grondgebruikbeplanning;
  - (iii) Benewens die koopprys, die koper verantwoordelik sal wees vir alle aanvullende en toevallige kostes wat uit die transaksie mag voortspruit, ingesluit maar nie beperk nie tot advertensiekostes, opmeetkoste, die kostes van straatsluiting, hersonering, onderverdeling en konsolidasie asook verwante advertensiekostes, sowel as oordragkoste;
- (e) Dat die voorgenome transaksie in die media geadverteer word vir kommentaar en/of potensiële besware, 12nd at die Uitvoerende Burgemeester met volmag beklee word om in oorlegpleging met sy komitee te handel met enige besware wat ontvang sou word;
- (f) Dat alvorens die voorneme geadverteer word, daar eers skriftelike bevestiging van GH & V Bouwer bekom word dat hulle instem tot die voorwaardes soos vervat in hierdie verslag;
- (g) Dat die Direkteur: Korporatiewe Dienste volmag verleen word om die verkoopsooreenkoms te mag finaliseer en onderteken.

8.10 VOORGESTELDE VERVREEMDING VAN SAKERSEEL (ERF 4205) TE DARLING (12/2/5/2-3/3) (WYK 6)

Die voorgestelde vervreemding van Erf 4205, Darling spruit voort uit onlangse belangstelling deur lede van die Darling-gemeenskap om die sakeperseel te bekom.

Erf 4205, Darling is gesoneer as Sakesone 1: Algemene sake, welke doel van die sonering is om voorsiening te maak vir gemengde gebruik ontwikkeling en sake aktiwiteite, met relatief min beperkinge, om stedelike lewensvatbaarheid en ekonomiese groei te bevorder.

BESLUIT

(op voorstel van rdl A K Warnick, gesekondeer deur rdl R J Jooste)

- (a) Dat die Raad in beginsel goedkeuring verleen in terme van Artikel 14 van die Wet op Munisipale Finansiële Bestuur, 2003 en die Verordening en Beleid insake Oordrag van Munisipale Bates dat finansiële aanbiedinge by wyse van openbare tender gevra word vir die vervreemding van die volgende vakante onroerende eiendom in Darling, gesoneer Sakesone 1: Algemene Sake:
  - Erf 4205, Bloekomstraat, Darling (424 m² groot)
- (b) Dat kennis geneem word dat die eiendom wat te koop aangebied staan te word in geen stadium vir die verskaffing van 'n minimum of enige ander vlak van basiese munisipale dienste geoormerk is nie;
- (c) Dat die reserweprys (BTW uitgesluit) vir die eiendom vasgestel word soos volg, welke reserweprys deur die Raad geag word die markwaarde daarvan billik te reflekteer:
  - Erf 4205 R70 000,00
- (d) Dat die koper, benewens die koopprys, verantwoordelik sal wees vir alle aanvullende en toevallige kostes wat uit die transaksie mag voortspruit;
- (e) Dat die voorgenome transaksie in die media geadverteer word vir kommentaar en/of potensiële besware;
- (f)/...

8.10/...

- (f) Dat volmag verleen word
- (i) aan die Uitvoerende Burgemeesterskomitee om
    - te handel met enige kommentaar en/of beswaar wat in verband met die voorgenome transaksie ontvang word; en om
    - 'n besluit te finaliseer rakende die oordrag van die bate, nadat alle toepaslike Voorsieningskanaal- en ander wetlike voorskrifte gevolg is;
  - (ii) aan die Direkteur: Korporatiewe Dienste om die voorwaardes van verkoop vir tenderdoeleindes te finaliseer in oorlegpleging met al die tersaaklike interne rolspelers;
- (g) Dat goedkeuring verder verleen word dat indien bogemelde eiendom onverkoop bly na afloop van die betrokke mededingende proses, dit uit-die-hand-uit op 'n *'first come first serve'* basis verkoop mag word teen die reserweprys of hoër, mits die reserweprys ooreenstem met billike markwaarde (gebaseer op die munisipale waardasie van die eiendomme op die stadium van vervreemding), en met dien verstande verder dat dieselfde opskortende voorwaardes wat in die koopooreenkoms vervat staan te word, op die kooptransaksie van toepassing gemaak word;
- (h) Dat die Administrasie opdrag gegee word:
- (i) om ondersoek in te stel na die wysiging van die Voorkeurverkrygingsbeleid (binne die parameters van die Voorkeurverkrygingsregulasies) ten opsigte van inkomstegenerende kontrakte in soverre dit die vervreemding/verhuring van grond betref, ten einde plaaslike gemeenskapslede te bevoordeel;
  - (ii) om in die onderskeie dorpe ondersoek in te stel na potensieële geleenthede en toepaslike beleidsmaatreëls om grond aan opkomende besighede beskikbaar te stel ter bevordering van plaaslike ekonomiese bemagtiging.

8.11 VOORGESTELDE VERVREEMDING VAN MUNISIPALE ONROERENDE EIENDOM (KERKPERSEEL) TE RIEBEEK KASTEEL (12/2/5/2-11/1) (WYK 12)

Dit is die voorneme om Erf 2652, Riebeek Kasteel by wyse van 'n tenderproses beskikbaar te stel vir vervreemding vir gemeenskapdoeleines. Erf 2652, Riebeek Kasteel is as Gemeenskapsone 2 gesoneer met 'n plek van aanbidding as primêre gebruik.

Daar word voorgestel dat 'n twee-fase bodproses gevolg word om die finansiële aanbieding, sowel as ontwikkelingvoorstel van die voornemende tenderaars te bekom vir oorweging en toekenning.

BESLUIT

(op voorstel van rdl D G Bess, gesekondeer deur rdl N Smit)

- (a) Dat die Raad in beginsel goedkeuring verleen in terme van Artikel 14 van die Wet op Munisipale Finansiële Bestuur, 2003 en die Verordening en Beleid insake Oordrag van Munisipale Bates dat 'n mededingende twee-fase bodproses gevolg word vir die vervreemding van die volgende vakante onroerende eiendom:
  - Erf 2652, Rondebergsingel 12, Riebeek Kasteel (groot ± 557m²)
- (b) Dat kennis geneem word dat die eiendom wat te koop aangebied staan te word uit die staanspoor vir vervreemding vir gemeenskapsdoeleindes (plek van aanbidding) ingevolge die sonering daarvan geïdentifiseer is en in geen stadium vir die verskaffing van 'n minimum of enige ander vlak van basiese munisipale dienste geormerk is nie;
- (c) Dat die onderstaande gesubsidieerde prys as reserweprys (BTW uitgesluit) vir die eiendom vasgestel word, ooreenkomstig die bevoegdheid aldus verleen deur paragraaf 15.2.2 van die Munisipaliteit se Beleid insake die Oordrag van Munisipale Bates:
  - Erf 2652, Riebeek Kasteel R33 000,00 (20% x R165 000,00)

(d)/...

8.11/...

- (d) Dat volmag verleen word
- (i) aan die Uitvoerende Burgemeesterskomitee om
- te handel met enige kommentaar en/of beswaar wat in verband met die voorgenome transaksie ontvang word; en om
  - 'n besluit te mag finaliseer rakende die oordrag van die bate, nadat alle toepaslike Voorsieningskanaal- en ander wetlike voorskrifte gevolg is;
- (ii) aan die Direkteur: Korporatiewe Dienste om die evalueringskriteria en voorwaardes van verkoop vir tenderdoeleindes te finaliseer, met inagneming van die toepaslike bepalinge in die Beleid insake die Oordrag van Munisipale Bate, soos die insluiting van 'n toepaslike terugvalklousule.

**GETEKEN:
SPEAKER**